

Videre med LISES

LISES projektet med særligt fokus på samtaler mellem professionel og borger

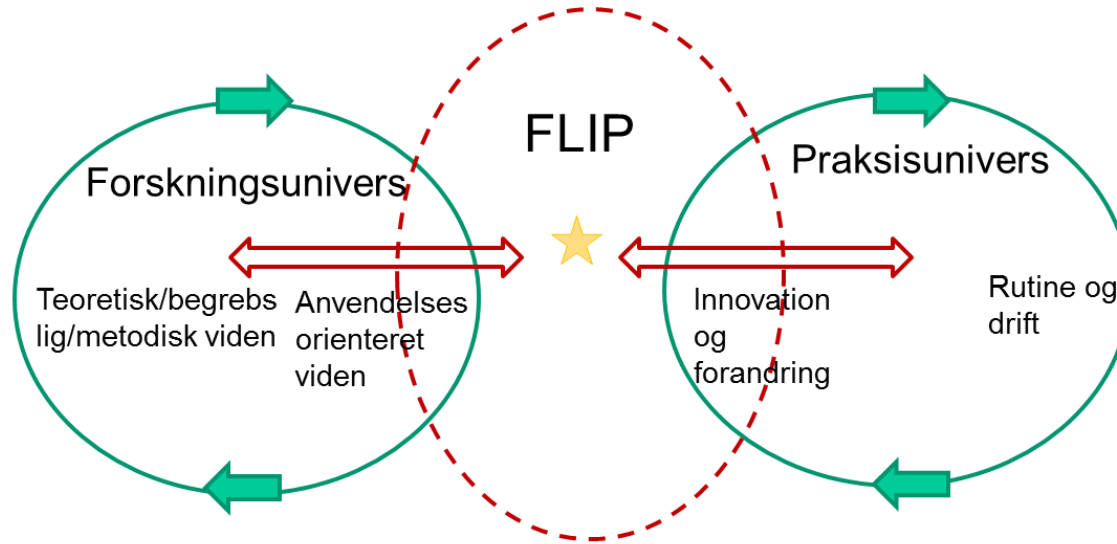
Oplæg for BIC i Herning den 18. januar 2019
Lektor, ph.d. Dorte Caswell (caswell@socsci.aau.dk)
Institut for sociologi og social arbejde,
Aalborg universitet

De fem potentialer i LISES

- 1) At udvikle politisk/organisatoriske strategier og ledelse som kan styrke borgerinddragelsen og håndtere hyppige politiske, organisatoriske og økonomiske forandringer
- 2) At udvikle helhedsorienterede indsatser på tværs af organisatoriske enheder og fagområder
- 3) At udvikle tilgange til at kvalificere mødet mellem frontlinjemedarbejdere og borgere
- 4) At udvikle muligheden for reel inddragelse af (og samskabelse med) borgerne
- 5) At udvikle virksomhedssamarbejdet, således at arbejdsgivers forventninger og engagement medtænkes i beskæftigelsesindsatsen

Det vi troede var en metodisk tilgang, viste sig at være et potentiale mere....

FLIP= Fælles Lærings- og
Innovations Platform

Model inspireret af Sommerfeld & Gredig 2008

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

To modeller for forståelse af borgeren i den aktive arbejdsmarkedspolitik (Wright 2016)

- Den dominerende model: dem, der skal skabes

Versus

- Den kontrasterende model: skabninger

Borgere, som nogle der skal skabes (dominerende model)

- Passive borgere skal gøres aktive
 - Umotiverede skal gøres motiverede
 - Uansvarlige skal gøres ansvarlige
 - Afvigende borgere skal gøres 'normale'
 - Os og dem (set som homogene, rationelle, afgivende)
-
- Ofte simple dikotomier
 - Den aktive agent er den professionelle/systemet

Borgere, som skabninger (den kontrasterende model)

- Borgeren, som bruger med (potentiel) empowerment
 - Borgeren er kompetent ekspert på eget liv
 - Borgerens erfaringer og viden som centrale
 - Borgere har ret til at blive hørt, at få valgmuligheder og medbestemmelse (handicapforskning vs. ALMP forskning)
- Borgere som aktive agenter (handlende)
 - Moralske problemer er ikke afgrænset til borgergruppen, men alment menneskeligt
 - Handlingsrum spænder over hverdagshandlinger-strategiske handlinger og personligt-politisk orienterede handlinger (Lister i Wright 2016)
 - 4 handlingsrum: Gøre modstand, gøre fælles front, klare sig eller slippe ud
- Dynamisk, relationelt og ikke binært borgerperspektiv (Hoggett i Wright 2016)
 - Selvet som objekt – selvet som agent/agerende
 - Refleksiv-ikke refleksiv

Figure One: Lister's (2004) model of forms of agency exercised by people in poverty

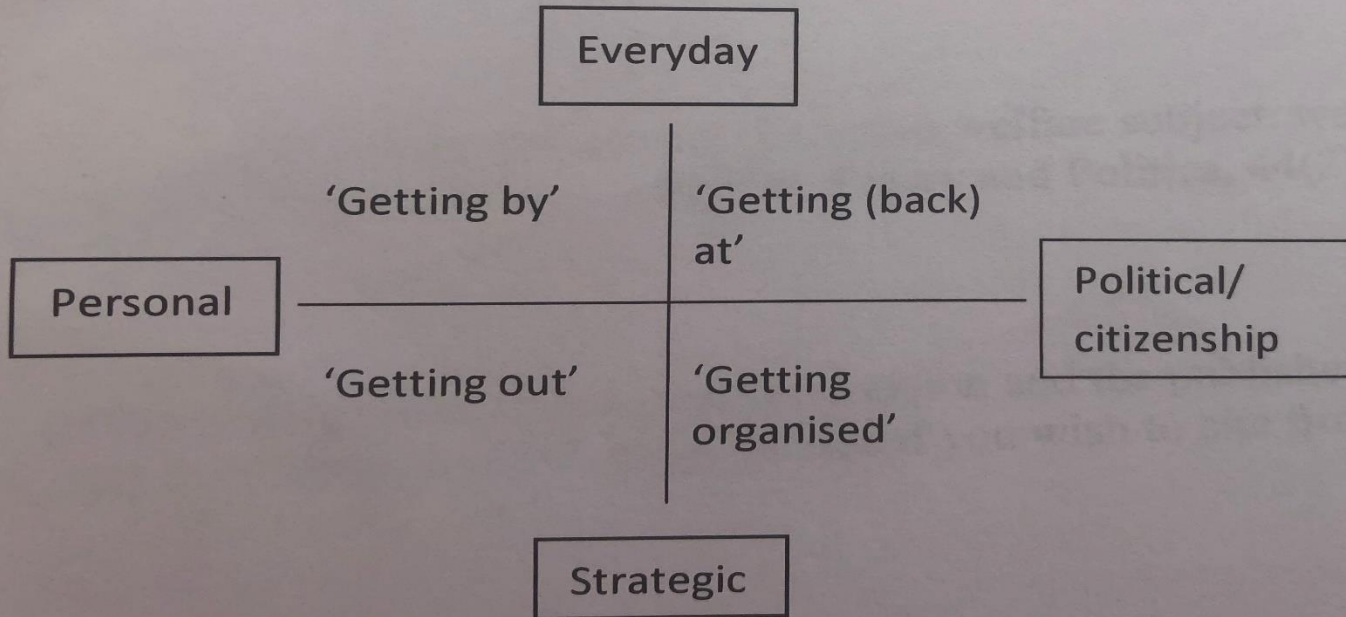
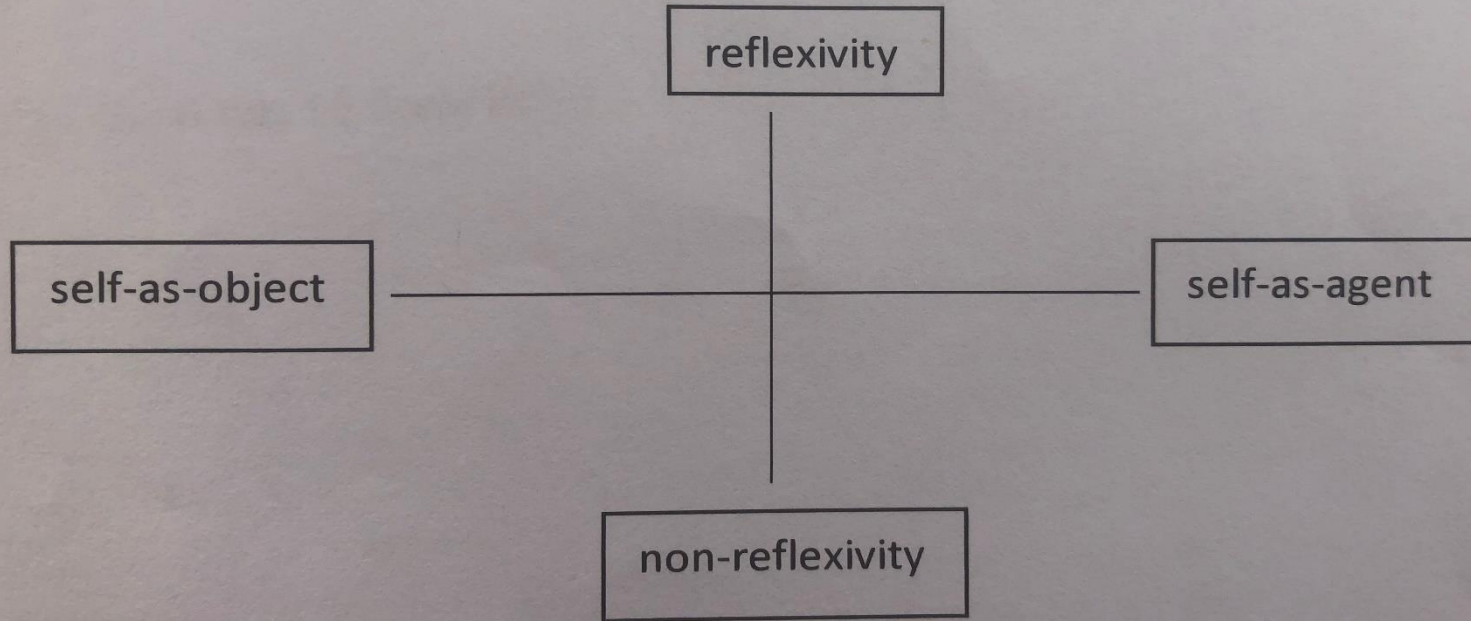

Figure Two: Hoggett's (2001) Model of Agency

Hvad sker der i samtaler mellem aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og jobcentermedarbejdere?

Vi tager nørdebrillen på 😊

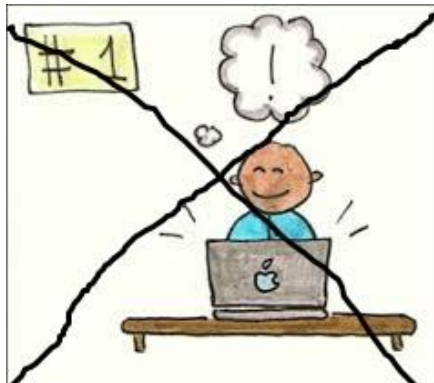
AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Hvad er sociologisk samtaleanalyse

- Det er en disciplin, der beskæftiger sig med sproganvendelse og samhandling i interaktion
- Fokus er bl.a. på
 - rækkefølgen i det, der sker i interaktionen (sekventialitet)
 - Hvorfor dette nu?
 - Hvad sker der så?

Se eventuelt Jørgensens kapitel
i Bedre begrundet praksis 2018

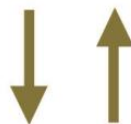
IKKE EVALUERING!

Men derimod analytisk nysgerrighed i forhold til:
HVAD SKER DER HER?

**Det generelle
arbejdsmarkedsperspektiv**

**Det konkrete
arbejdsmarkedsperspektiv**

Generelt arbejdsmarkedsperspektiv

- Sprogligt uklart og uspecificeret
- Institutionelt og politisk legitimt
- Håndteres som relevant af deltagerne
- Accept af beskæftigelse som det ultimative mål
- Uklarheden i de generelle taleture muliggør den professionelle og borgerens tale om arbejdsmarkedsdeltagelse uden at partnerne forpligter sig på bestemte indsatser eller løsninger

Konkret arbejdsmarkedsperspektiv

- Specifikke muligheder og erfaringer for borgeren
- Ord som er konkret tilknyttet arbejdsplads, ønsker og erfaringer som borgeren har og/eller frontlinjemedarbejderen har
- Hvordan oversættes arbejdsmarkedsperspektivet til noget konkret og meningsfuldt for borgeren?
- Særligt relevant (og udfordrende) når der er tale om borgere med komplekse problemer

Så nu skal jeg bare videre i mit liv nu

Og hvad skal du så videre med?

Ja det er jo så lige det. Nu skal jeg pin pointe før der var jeg jo, det første arbejde jeg nogensinde har elsket det var jo skraldemand så det jeg synes det, man bidrager til samfundet og kommer ud og møder mennesker hver eneste dag og motion er der hver dag og det var et fedt arbejde for mig. Øhm jeg fik, der var en dag hvor det pisregnede og så skulle jeg op og kravle på lastbilen og så skulle jeg have en skraldespand op og så slog jeg mit knæ desværre

Ja Er det noget du har fået noget mén af eller?

Levering af institutionelle taleture

Med risiko for...

Men ressourceforløbet igennem de fire år, der er formålet at se, om du kan få flere ressourcer, få mere overskud, så arbejdsevne bliver mulig.

Jaer

Det er det

Og det bedste det er, hvis du kan forsørge dig selv i et fleksjob. Det er også det, de skriver her. De skriver; det vurderes, at arbejdsevnen er nedsat i væsentlig grad. Men der vil være mulighed for at støtte pågældende i et ressourceforløb således, at der kan blive skabt ro og struktur omkring familien med henblik på, at denne kan komme i gang med praktikafklaring i forhold til etablering af et job på skolen som vilkår. Så målet er altid at komme i arbejde

Og ja.. Vil du fortælle lidt om, hvad I er?

Og samarbejde med virksomhedspraktikkerne

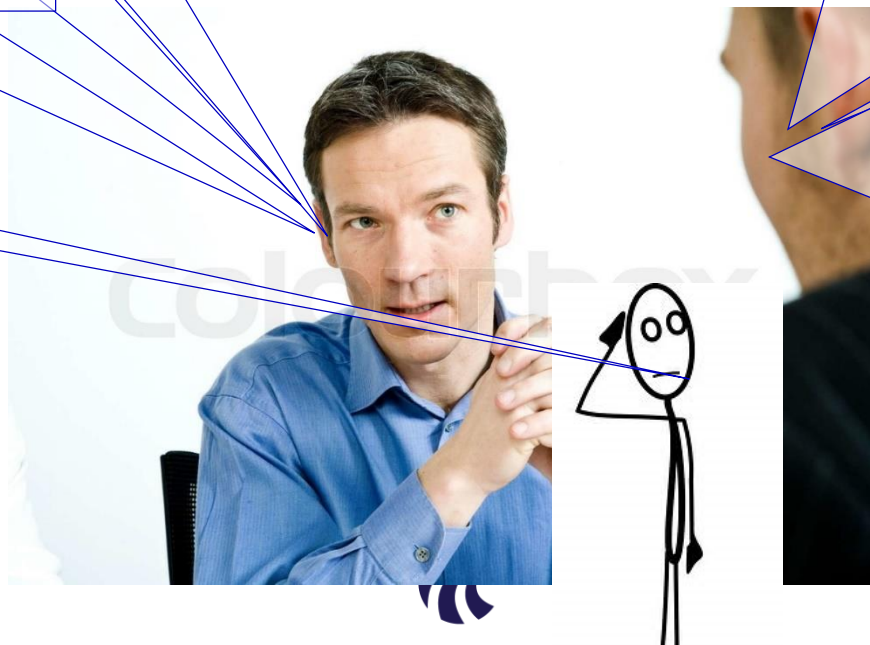
Så arbejdsgiver og kontaktperson og sådan noget dér

Ja, okay

Mentorkonsulent det er, hvad hedder det, er jo både en mentor og virksomhedskonsulent, det vil sige at fra 8 til 4 fem dage om ugen og hvis det er brændt helt sammen, kan du altid skrive en sms hvis der er et eller andet, der gør at du ikke kan komme i praktik dagen efter. Der er meget mere tæt opfølgning på det og ja, hvad kan man sige altså, vi er møg mere omkring dig. Altså

Praktikkerne...

Ja, altså der er meget tættere kontakt. Jeg er cirka en gang om uge, kommer og besøger dig, hvor normalt sådan en jobkonsulent det er jo hver 3. 4. måned eller sådan noget.

Smid ikke barnet ud med badevandet!

Kvalificeret
systemrådgivning
er afgørende for
borgernes mulighed
for at 'slippe ud' af
beskæftigelses-
systemet – til job og
uddannelse

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Gribning

DENMARK

Gribning

B: Så, men jeg vil fandeme gerne snart ud og lave et eller andet

M: Jaer! Det kan jeg godt forstå. Men så kan det være, at vi korter processen.

B: Det kunne fandeme være lækkert sådan at komme ud og få lavet noget

M: Hvad siger du til mandag? Skal vi mødes allerede mandag?

B: Det kunne være fint.

Vs.

B: Så, men jeg vil fandeme gerne snart ud og lave et eller andet

M: Jaer! Det kan jeg godt forstå. Du hører fra mig.

B: Okay.

Gribning

Samtaleanalytisk baggrund

Sammenhængsprincip:

- en taletur relaterer sig til den foregående tur.
- når en tur (tilsyneladende) ikke relaterer sig til den foregående tur, kan det være udtryk for 'trouble' – misforståelse, modstand m.m.

Slutninger i samtale:

- Vi forstår meningen af en samtale-partners tur via baggrundsviden
- samtale-kontekst, aktivitets-kontekst, social kontekst m.m.

Gribning

- A. Borger udtrykker arbejdsmarkedsperspektiv
- B. Sagsbehandler knytter an til dette udtryk; processuelt (sammenhæng) såvel som indholdsmæssigt (slutning af mening)

To ting der besværliggør "gribning":

- 1) Borgerens konkrete arbejdsmarkedsperspektiv formuleres som regel forsigtigt, implicit og tøvende af borgeren
- 2) Det institutionelt meningsfulde fylder meget i samtalerne

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

1	Borger:	Jeg ved det der kreative, det kan jeg mærke, det motiverer mig.
2	Socialarbejder:	Det motiverer dig?
3	Borger:	Fordi jeg har faktisk. Jeg har brugt det at strikke for at slappe af, og jeg er blevet inviteret med i en strikkeklub. Jeg har været inde i en butik, så jeg ved ikke om det kunne? Hvis jeg fedter mig ind?
4	Socialarbejder:	Ja, men jeg tror virkelig det er noget for dig, det her. Det tror jeg virkelig. Så skal vi ikke sige, at det er det vi aftaler, ((borgers navn))?
5	Borger:	Jo
6	Socialarbejder:	Godt. Du hører i hvert fald fra mig. Både omkring ferie og omkring intromøde eller visitationsmøde nede på ((indsats))
7	Borger:	Det lyder. Jeg synes det. Altså jeg har brug for noget kreativt, fordi jeg har. Altså jeg kan jo ikke sådan. Jeg tænkte også, fordi der sådan en. Jeg tænkte også, hvis jeg skal finde nogle timer, så det er med arbejde og sådan noget, så skal man jo være helt stabil og jeg kan ikke [love]
8	Socialarbejder:	[Lige] præcis. Og det er derfor lige nu kræver jeg ikke. Lige nu vil jeg gerne have, at du skal ligesom komme i gang med en aktivitet, der kan glæde dig. Noget der kan motivere dig. På sigt er vores mål, at du bliver afklaret som sagt i forhold til beskæftigelsesområdet og skånehensyn i forhold til dine rygproblemer, så vi kan arbejde ud fra det. Hvad så? Hvilke jobområder kunne være en mulighed for dig. Det må kigge på på sigt.

1	Socialarbejder:	Jeg tænker. at så begynder hun faktisk at sige. 'Jeg har været inde i en butik. Og jeg ved ik om det kunne. Hvis jeg fedter mig ind. Blive til en praktikmulighed'. Og så går jeg hen og siger- men jeg har ik fanget den 😊i samtalen😊 men jeg går hen og siger
2	Forsker:	Det er ret interessant
3	Socialarbejder:	'Ja, men jeg tror virkelig det er noget for dig. Skal vi ik aftale skal vi ik sige det ((borgers Navn))'. Hvis jeg har fanget den der med 'jeg ku måske fedte mig ind'.
4	Forsker:	Ja
5	Socialarbejder:	Så kunne jeg måske spørge ind til det, 'men hvad mener du, tænker du faktisk at det ku blive til en praktik?' Og det har jeg faktisk ik bemærket
6	Forsker:	Der var en gribnings-mulighed du overså?
7	Kollega:	Ja, det var der faktisk
8	Socialarbejder:	Og jeg kan slet ikke huske jeg hørte hende sige det der. Om den strikke: altså det kan jeg ik huske

Hvilke ressourcer har frontlinje medarbejderne

- Kvalifikationer
 - Øget professional opmærksomhed mod detaljerne i kommunikation
 - Forudsætter fokus på hvad er meningsfuldt for borgeren (den kontrasterende borger-model)
 - ‘gribning’ af borgerens ofte implicite og tøvende initiativer – herunder arbejdsmarkedsperspektiver – er fagligt udfordrende
 - Et dynamisk, relationelt og ikke-binært borgerperspektiv stiller nye krav til medarbejderne
- Organisatorisk kontekst
 - Åbne kommunikativ praksis op for co-vision og feedback i et fagligt mestrings-klima

“Lån et øre” – arbejdet mod forbedring af mødernes kvalitet

- Nysgerrighed mod det faktisk sagte
- Acceptere at naturlig forekommende tale afviger fra vores idealer om kommunikation
- Åbenhed og villighed til at gøre kommunikativ tur-tagning til genstand for professional refleksion i praksis
- Refleksion og analyse over hvad der sker/siges går forud for (eventuel) evaluering

Caswell, D & Dall, T (2018): 'Sociologisk samtaleanalyse som potentiale for fællesfaglig refleksion. En model til forskningsunderstøttet udvikling af praksis på beskæftigelsesområdet.' *Uden for Nummer*, 37

